

אוויר בעצמו נוגע

אורי דובדבני, יעל חובב, עידן סיטבון | אוצר: יותם דביר

גלרייה המפעל 2022

אִוִּיר בַּעֲצָמוֹ נוֹגַע היא תערוכה שנולדה מתוך שיג ושיח ממושך בין האמנים אורי דובדבני, יעל חובב ועידן סיטבון. בתערוכה משולבות עבודות ציור של חובב, עבודות הדפס של סיטבון, ועבודות טקסט ומיצב של דובדבני.

שמה של התערוכה מגיע מתוך שיר המשולב בה. כמוהו, לעבודות בתערוכה איכויות רפאיות; הן שואפות לחמקמקות, לגודש רוחני, לנקודת עונג בה אִוִּיר נוגע באוִּיר.

כך נכתב בטקסט האוצרתי המלווה את התערוכה: "כאשר אִוִּיר בַּעֲצָמוֹ נוֹגַע, האם ובמה בעצם הוא נוגע? האם הוא נוגע ב(אותו)אִוִּיר? האם הוא מסוגל או מצליח לגעת? האם מדובר באִוִּיר שבעצמו (by itself) נוגע או באִוִּיר שבעצמו נוגע (itself)? שום דבר איננו בטוח או מוכרע כאן במשחק הכפילויות והמובנים שצירוף המילים אִוִּיר בַּעֲצָמוֹ נוגע מזמן למחשבה בדחיסות אידיומטית מופלאה. שום דבר איננו בטוח או מוכרע באירוע הרפאי הזר והמוזר עליו הוא מורה. רפאי, משום שהוא מתחולל כמדומה בין משבי אִוִּיר, בין הרוח לבין עצמה; באותו מרווח בלתי נתפס שבין רוח לרוח (Geist\ghost). רפאי, משום שזהו אירוע ש"כלום" כביכול לא "קורה" בו. מגע של אין באין. של שקוף בשקוף - ..."

שלושת האמנים הכירו בירושלים, בלימודיהם במחלקה לאמנות בבצלאל. באותה תקופה הכירו גם את אוצר התערוכה, כמרצה במחלקה, וגם את המפעל - המרכז פעילות תרבותית ואמנותית רבה בעיר. העבודה על התערוכה החלה ב-2020 - מתוך מחשבה על תערוכה משותפת בבחינת מסגרת שיש בתוכה הקפדה על תהליך העבודה הייחודי של כל אמן מצד אחד, והזדמנות להשראה הדדית מן הצד האחר. כך, תהליך העבודה כלל ביקורי סטודיו מרובים, מפגשים תקופתיים במפעל וכן עבודה בצוותא בסטודיו על עבודות משותפות - גם כאלה שלא נכנסו לתערוכה. על תהליך העבודה השפיעה גם עובדת היותו של האוצר קודם כל אמן בעצמו, שהקפיד לקיים קשר אוצר-אמן שוויוני ומעורב. דביר ניגש לכתיבת טקסט התערוכה כמו אמן שניגש ליצירתו, וסייע באופן פעיל בהפקת חלק מהעבודות.

*טקסט התערוכה המלא מצורף בסוף מסמך זה

אוויר בעצמו נוגע, 2022

מראה הצבה בגלרית המפעל, ירושלים

צילום: מולי גולדברג

עידן סיטבון, 62, 2019

טכניקה מעורבת, 70x50 ס"מ

צילום: מולי גולדברג

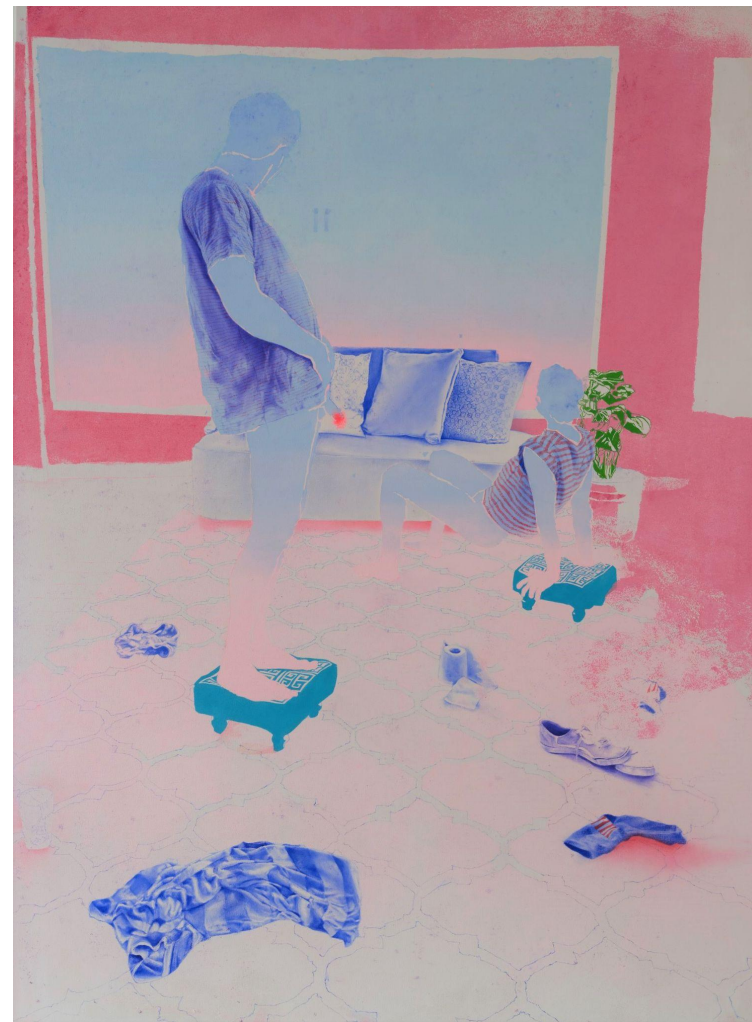
יעל חובב, **ארוחת בוקר**, 2021, שמן על בד, 140X190 ס"מ

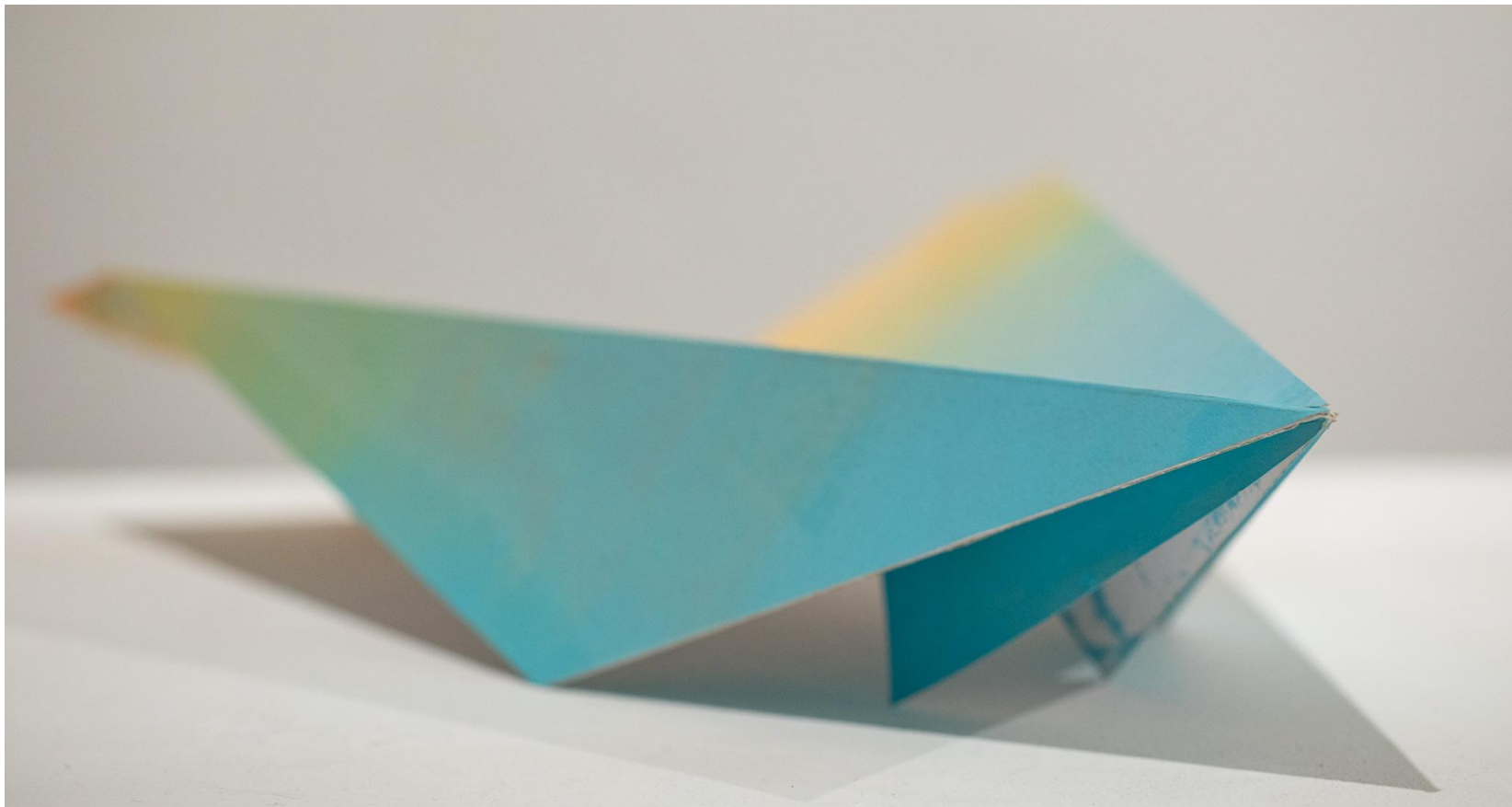
צילום: מולי גולדברג

יעל חובב, **פיפי בסלון**, 2021

שמן על בד, 140X190 ס"מ

צילום: יותם דביר

אורי דובדבני ויעל חובב, **ללא כותרת**, 2022, שמן על נייר מקופל

צילום: מולי גולדברג

אוויר בעצמו נוגע, 2022

מראה הצבה בגלריית המפעל, ירושלים

צילום: יותם דביר

יעל חובב, **בחלוני ציפור**, 2021

שמן על בד, 140X190 ס"מ

צילום: יותם דביר

אורי דובדבני, **כוח על**, 2022

נייר, דיבל עץ וכיסא עץ

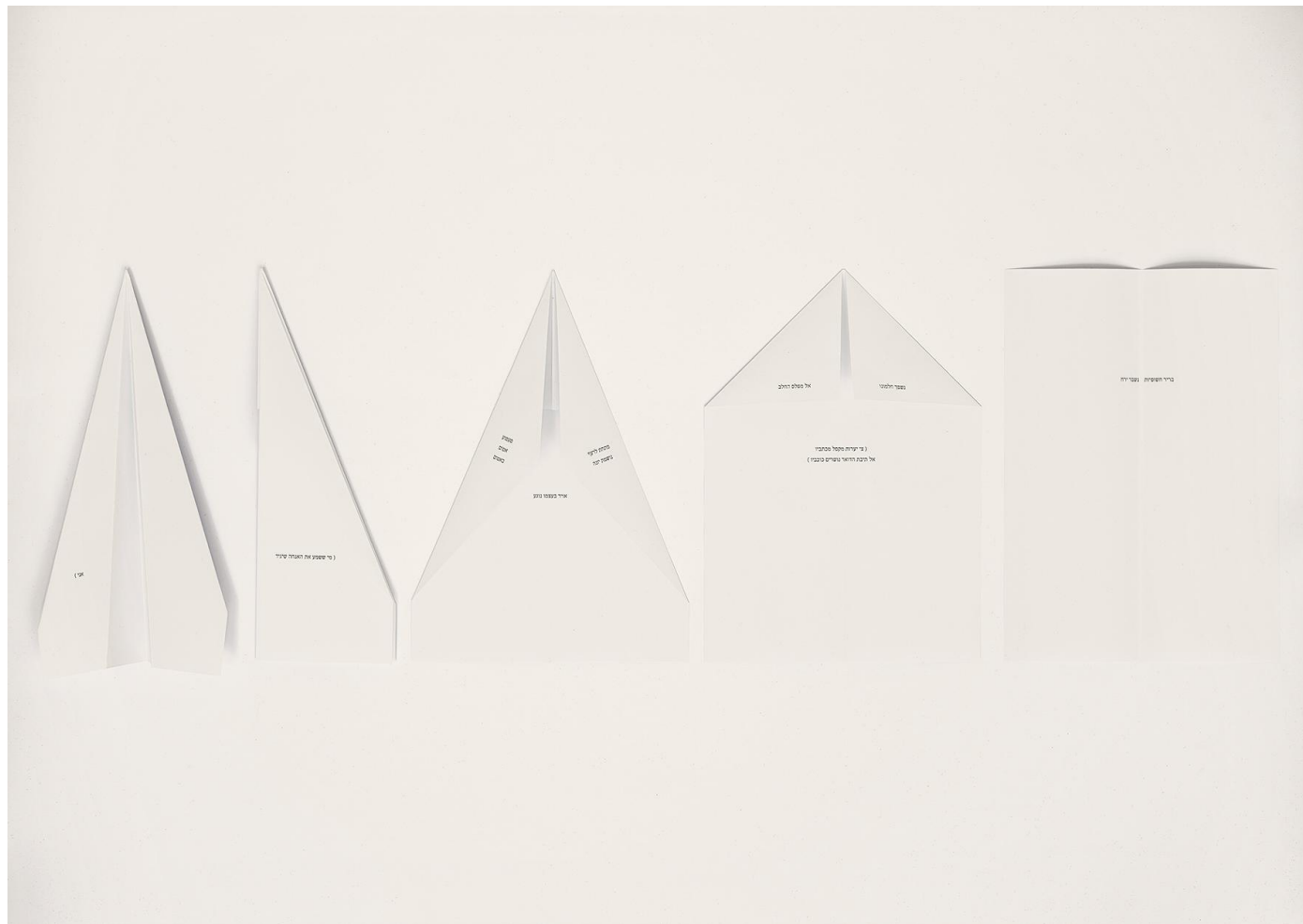
צילום: מולי גולדברג

אורי דובדבני, **אור בעצמו נוגע**, 2022

הזרקת דיו על נייר, 68x97 ס"מ

צילום: יותם דביר

עידן סיטבון, עננים 2 / עננים 3, 2022

הדפסי חיתוך עץ

צילום: מולי גולדברג

עידן סיטבון, **עננים 4**, 2022

הדפס חיתוך עץ

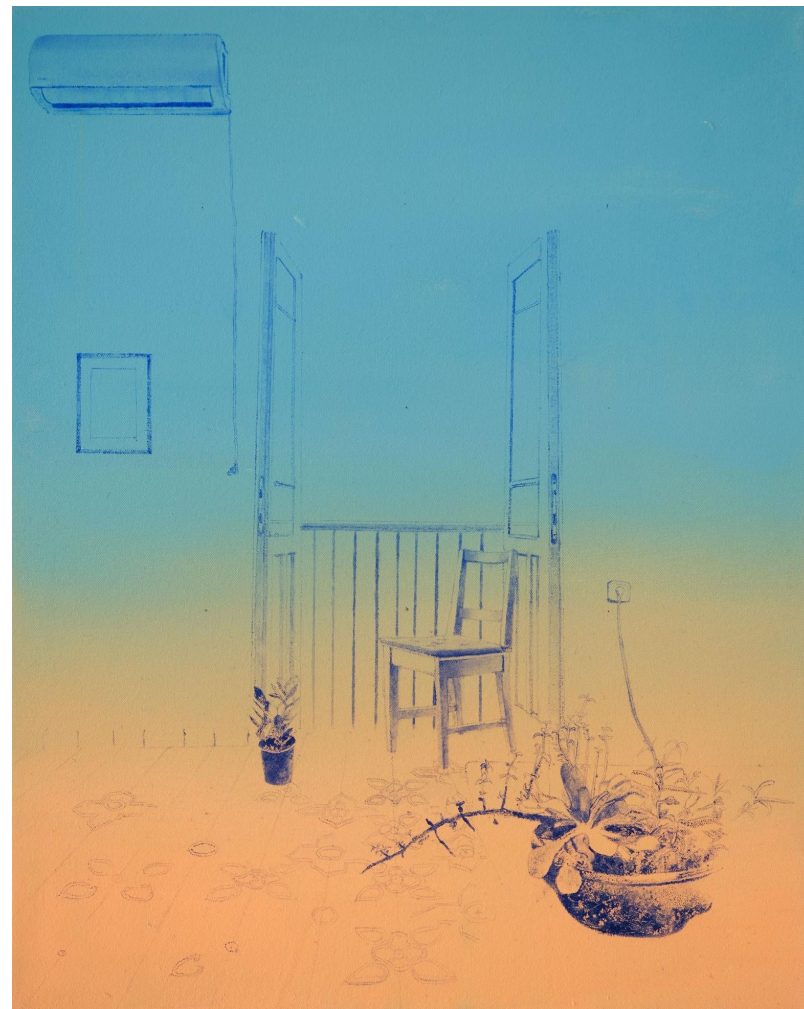
צילום: מולי גולדברג

יעל חובב, סלון גאולה, 2021

שמן על בד, 50X40 ס"מ

צילום: יותם דביר

אורי דובדבני, **טרילוגיה**, 2021-2022

לבנים, חוט ברזל ונייר

צילום: יותם דביר, מולי גולדברג

טקסט התערוכה המלא איור בעצמו נוגע

כותרת זו, שהיא גם שמה של התערוכה, מבלי לתפקד בפשטות כציטוט, כבר חוזרת על שורה מתוך אחד משיריו של דובדבני. בתור כותרת ל(אותן)מילים יש מובן אחר, תפקוד אחר, מקום אחר. הכותרת כופלת. הכותרת חוזרת – אבל אחרת. ולא רק במובן אחד היא חוזרת, ולא רק במובן אחד היא כופלת – כבר במחוזה עליה היא מורה יש כמדומה דבר-מה מן החזרה והכפילות: אוויר בעצמו נוגע (באוויר בעצמו נוגע באוויר...). אולם כאשר אוויר בעצמו נוגע, האם ובמה בעצם הוא נוגע? האם הוא נוגע ב(אותו) אוויר? האם הוא מסוגל או מצליח לגעת? האם מדובר באוויר שבעצמו (by itself) נוגע או באוויר שבעצמו נוגע (itself)? שום דבר איננו בטוח או מוכרע כאן במשחק הכפילויות והמובנים שצירוף המילים אוויר בעצמו נוגע מזמן למחשבה בדחיסות אידיומטית מופלאה. שום דבר איננו בטוח או מוכרע באירוע הרפאי הזר והמוזר עליו הוא מורה. רפאי, משום שהוא מתחולל כמדומה בין משבי אוויר, בין הרוח לבין עצמה; באותו מרווח בלתי נתפס שבין רוח לרוח (Geist\ghost). רפאי, משום שזהו אירוע ש"כלום" כביכול לא "קורה" בו. מגע של אין באין. של שקוף בשקוף – ואף על פי כן, אירוע, ואולי אפילו הפיגורה של האירוע בה' רבתי; של האירוע כבלתי אפשרי ושל הבלתי אפשרי כאירוע.

כיצד לגשת אפוא לאירוע שכזה? לאירוע כִּכְזֶה? כיצד לחשוב אותו, לתאר אותו, להתקרב אליו, לגעת בו עצמו? האם ניתן לגעת בו עצמו? הוא מזדהר בבדידותו. הוא חומק כמדומה מכל אחיזה. מגיע ומסרב להגיע בה בעת. נוגע-לא-נוגע. נוגע (בעצמו) מבלי לגעת. מבלי לדעת. מבלי להגיע. בכדי לחשוב ולתאר אותו יש אפוא לכופף את השפה להגיונו המוזר והפרדוקסלי. יש לחולל אירוע לשוני הנענה לאופן שבו הוא מכופף את השפה, את הלשון, לגעת בעצמה. מגע של שפה בשפה. מגע של שפה (בעצמה) נוגעת (ב)אחרת. מגע שפתיים. והכיפוף הזה איננו רק לשוני (במובן השגור) אלא גם חזותי: משהו מהגיונו חתום כסוד בעבודות. חתום כחותמת, כעקבה או ככתם על פני הבד או הנייר. חתום בחפצים ובפיגורות הרפאיות, התלושות והרוחפות, האוויריות, השקופות בחלקן למחצה. והסוד איננו חבוי מתחת לפני השטח, אלא הוא סודם של פני השטח עצמם. והשקיפות מתעתעת שכן דבר כמדומה לא מסתתר מאחוריה. אדרבא, נדמה שהיא מתריסה כנגדנו. אטומה. נסוגה אל עצמה. איננה מוסרת. איננה נמסרת.

משהו מן האיכויות הרפאיות-אווריריות האלה של הדימויים קשור בין היתר למנח מסוים מאוד של צבע, לפעולות שונות של "הטבעה" בצבע ובדפוס, לחזרתיות, שכבר הזכרנו, למנעד גוונים מוגבל, מונוטוני וחולני משהו בניקיונו ובצבעוניותו, לשימוש הלא תמים ב"רקע", בפלטת הכחול-תכלת-שקיעה-מווריד בציוריה של חובב; לתפקוד של ה"מצע" ושל עקבות רשת הדפוס בהדפסיו של סיטבון, לאותה שכבתיות (בעצמה נוגעת) של "לבן על לבן" ו"כחול על כחול" ו"שקוף על שקוף", לשיבושים שיוצר דובדבני בתנאי הקריאות של שיריו בחלל הגלריה. משהו מן ההיגיון המוזר של האירוע, של אוויר בעצמו נוגע, קצב כמדומה גם את אופן העבודה המשותף של דובדבני, חובב, סיטבון וכותב שורות אלו על התערוכה, שנתחולל מתוך ובתוך שיג ושיח מתמשך ודרך מחוות הדדיות והתערבויות שונות של האמנים זה ביצירותיו של זו, כך שכל אחד ואחת מהם מותיר את חותמו הרפאי, הסודי, על גוף עבודתו של האחר.ת, אותו גוף בו מבקש לגעת בדרכו גם טקסט זה.

מגע חשאי של האחד.ת באחר.ת.

של שפה בשפה ושל לשון בלשון.

שם אחר אולי לאהבה.

מגע של אוויר בעצמו נוגע.

יותם דביר,

אוקטובר-דצמבר 2021

אורי דובדבני הוא אמן יליד 1989, יוצר רב תחומי המעמיק בתחומי המיצג, תנועה ומחול, רישום וכתביה. מרחב עבודתו מתחלק בין סטודיו ביתי ליצירה פלסטית לבין סטודיו למחול, שם מתקיימת היצירה בתחום התנועתי-פרפורמטיבי. למד בבצלאל בשנים 2015-2019 (BFA, המחלקה לאמנות), וב- ESCOLA MASSANA, Barcelona (חילופי סטודנטים). למד מחול וכוריאוגרפיה: כע"ת - בין שמיים לארץ, תוכנית גוף-אדם, תוכנית PRACTICE לרקדנים יוצרים מבית מחול-שלם. והשתתף בתוכנית הרזידנסי של סטודיו קטמון למחול. עבודותיו הוצגו בתערוכת יחיד בגלריה ברבור בירושלים, בפסטיבל שייח אבריק לתרבות אזרחית בקרית טבעון, פרפורמה - במה ליצירה עצמאית בתל אביב, ב"המפעל" בירושלים, גלריה רוזנברך בירושלים, הקוביה - גלריה לאמנות עכשווית בירושלים, קן הקוקיה ביפו.

יעל חובב ציירת ילידת 1993, ירושלים. למדה בבצלאל בשנים 2015-2019 (BFA, המחלקה לאמנות), ב-State Academy of Fine Arts in Stuttgart (חילופי סטודנטים) וב-Glasgow School of Art (תכנית MFA). במסגרת לימודיה בבצלאל זכתה בפרס חיים שיף לציור פיגורטיבי (פעמיים, 2018 ו-2019). בנוסף, זכתה במלגת הצטיינות בתחומי האמנות מטעם ארגון Baden-Württemberg Stipendium (עבור תכנית חילופי הסטודנטים), ובמלגת הצטיינות בציור ללימודי תואר שני (The Randal & Jennifer May Postgraduate Painting Scholarship). יעל השתתפה בתערוכות שונות, לאחרונה בביאנלה בירושלים, בקוביה - גלריה לאמנות עכשווית בירושלים ובאירועי "אלף מטר" בנווה שאנן, וכן בתערוכות קבוצתיות בגלריות נווה שכטר, ברבור, חנינא ועוד. בימים אלה עובדת לקראת תערוכת היחיד הראשונה שלה. ציורי השמן שלה נבנים בקצב איטי ולאורך זמן, בכתמים דקים ודרך פעולות רישום זהירות וקפדניות, בשכבות הנערמות זו על זו כמו מחשבות טורדניות. העבודה נעשית במכחול ובאופן ידני, מתוך מצב רגשי של עודף מחשבה.

עידן סיטבון הוא אמן דפס יליד 1991, חי ועובד בירושלים. למד בבצלאל בשנים 2015-2019 (BFA, המחלקה לאמנות) ובאקדמיה לאמנות גבוהה בוינה ב-2017-8 (חילופי סטודנטים). במסגרת לימודיו זכה בפרס הרמן שטרוק למקצועות ההדפס. כיום הוא עובד כמנהל סדנת ההדפס בבצלאל, ובעבר היה מנהל סדנת ההדפס בגלריה החדשה בטי בירושלים. לאחרונה הוצגו עבודותיו בין היתר בתערוכת יחיד במחלקה בבצלאל, וכן בתערוכות קבוצתיות בחלל בסטודיו ו"המפעל". עידן עובד בכל טכניקות ההדפס. עבודותיו מתאפיינות באוויריות ועולה מהן תחושת ריחוף, באופן שמבטא את הניסיון להתעלות מעל לגרביטציה של פעולת הדפוס. בשונה מביצור שבראשיתו חרדת הבד הלבן, תהליך ההדפס של עידן מתחיל בעבודה (labour) ובסופו מתקבלים הדפסים שמבטאים דווקא את החרדה מפני הדף הלבן.

אורי דובדבני

urikan18@gmail.com , 0528109181

אתר: uriduvdev.com

אינסטגרם: www.instagram.com/uriduvdev

יעל חובב

hovavyael@gmail.com , 0543190299

אתר [/https://www.yaelhovav.com](https://www.yaelhovav.com)

אינסטגרם [/https://www.instagram.com/hovavyael](https://www.instagram.com/hovavyael)

עידן סיטבון

sitbonidan@gmail.com , 0546690035

אתר: [/https://idansitbon.com](https://idansitbon.com)

אינסטגרם:

https://www.instagram.com/sitbon_idan

יותם דביר

0545631890

yotamdvir@hotmail.com